

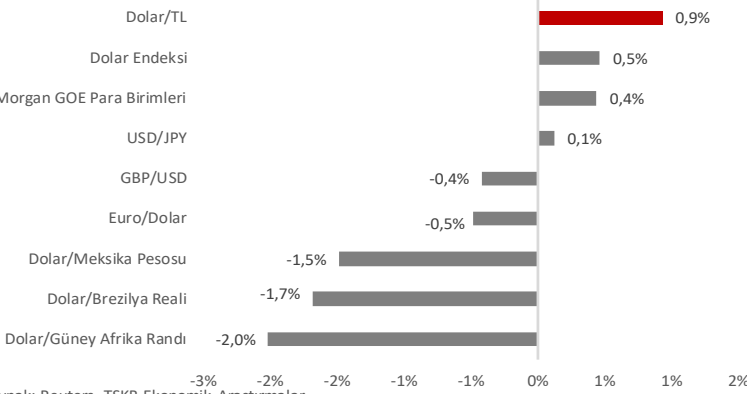
Geride kalan hafta

- Küresel riskli varlıklara olan talep bu hafta genelinde dalgalı bir seyir izledi.
- Makroekonomik veriler karışık sinyaller verirken, tahvil faizlerinin gerilemesiyle riskli varlıklara talep toparlandı. ABD ve Avrupa Merkez Bankası yetkililerinin ılımlı tondaki açıklamaları ile Çin'de hükümetin ekonomiye desteğini artıracığına yönelik haber akışı risk iştahını artırdı. Artan jeopolitik gerilimler ve ABD Eylül ayı enflasyon verileri ise küresel risk iştahını sınırlayan gelişmeler oldu.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Küresel Ekonomik Görünüm Ekim 2023 raporundaki projeksiyonlarını yayımladı. Buna göre, Nisan raporunda %2,8 olan 2023 küresel büyüme öngörüsünü %3,0'a yükseltirken, 2024 büyümesini %3,0'dan %2,9'a revize etti. 2023 büyümesindeki yukarı yönlü revizyon Almanya dışındaki neredeyse tüm gelişmiş ekonomilerin performanslarının dirençli kalmasından kaynaklandı. Gelişmekte olan ekonomiler tarafında ise Çin, Suudi Arabistan ile birlikte bazı Orta Doğu ve Orta Asya ile Sahra Altı Afrika'daki sonuçlar önceki varsayımlarından daha zayıf gerçekleşti. 2023'te küresel tüketici enflasyonunun %6,9 ile önceki projeksiyonunun sadece 0,1 yüzde puan altında kalacağını öngördü. Bununla birlikte, 2024'te enflasyonun önceki beklentisinin 0,9 yüzde puan daha üzerinde %5,8 seviyesinde gerçekleşeceği tahminini paylaştı. Pek çok ülkede 2025 yılına kadar enflasyon hedeflerine ulaşamayabileceği öngörüsünü dile getirdi. Merkez bankalarının politika faizlerine ilişkin varsayımlarını yükseltirken, 2025 ortalarına kadar reel faizin nötr seviyelerinin üzerinde kalacağını değerlendirdi. Maliye politikalarının şu aşamada nötr olduğuna dikkat çekilirken, gelecek yıl daha sıkı bir duruş izleneceği öngörüsüne yer verdi. Raporda IMF, enflasyonun beklenenden sert düşmesini ve iç talebin hızlı toparlanmasını görünüm üzerindeki yukarı yönlü riskler olarak belirtti. Çin'in beklenenden yavaş seyrini, emtia fiyatlarındaki oynaklığı, jeopolitik belirsizlikleri, dirençli kalabilecek enflasyonu, finansal piyasalarda yeniden fiyatlama yaşanma olasılığını, borç stresinin artmasını ve

sosyal çalkantıların sürmesini ise görünüm üzerindeki aşağı yönlü riskler olarak sıraladı.

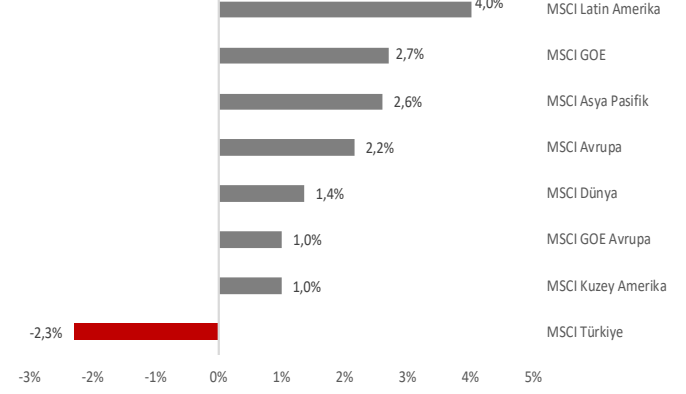
- ABD'de Eylül ayı tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) manşet ve çekirdek sonuçları fiyat baskısındaki ılımlı hafiflemeyle teyit etti. Manşet TÜFE aylık enflasyonu %0,4 ile beklentilerin hafif üzerinde gelirken, yıllık enflasyon %3,7 seviyesinde Ağustos ayındaki seviyesinde yatay kaldı. Çekirdek TÜFE aylık enflasyonu %0,3 ile tahminlerle uyumlu gelirken, yıllık enflasyon Ağustos ayındaki %4,3'ten %4,1'e indi.
- Euro Bölgesi ve Almanya'da Ağustos ayı sanayi üretimi rakamları ayrışan bir tablo çizdi. Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi Ağustos'ta bir önceki aya göre %0,6 yükselerek beklentilerin üzerinde bir artış gösterdi. Öte yandan, Almanya'da sanayi üretimi aylık bazda %0,2 daralırken, Temmuz ayı rakamı da -%0,8'den -%0,6'ya revize edildi.
- Çin'de Eylül ayı enflasyonu karışık sinyaller verirken, dış ticaret fazlası tahminleri aştı. Ağustos ayında %0,1 olan Çin'in TÜFE yıllık enflasyonu Eylül'de %0,2'ye yükseleceği beklentilerinin altında bir performansla %0,0 değerini aldı. ÜFE yıllık enflasyonu ise -%3,0'dan -%2,5'e toparlandı. Eylül'de ihracat yıllık bazda %8,0 olan beklentilerin bir miktar altında %6,2 daralırken, ithalatta %6,2 gerileme yaşandı. Bu sonuçlarla dış ticaret fazlası 77,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.
- Haftaya jeopolitik gerilimlerle kırılgan giren küresel risk iştahı yüksek seviyelerinden gerileyen tahvil faizlerinin etkisiyle bir miktar toparlandı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi 12 Ekim itibarıyla önceki hafta kapanışının %2,7 üzerindeyken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi de %1,4 artış gösterdi. ABD ve Almanya'da uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş gözlemlendi. Dolar endeksi yükselişini sürdürürken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri değişen oranlarda da olsa

Döviz Kurlarında 6 - 13 Ekim Dönemi Performanslar

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Hisse Senedi Endekslerinde 6 - 13 Ekim Dönemi Performanslar

Kaynak: Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 15.30 itibarıyla

haftayı değer kazancıyla kapatacak gibi görünüyor. Ham petrol fiyatı jeopolitik risklerin artmasıyla haftayı yükselişle kapatmaya hazırlanırken, emtia fiyatlarının genelinde ise daha sınırlı bir artış görüldü.

- Bu hafta Türk finansal varlıklara yönelik risk iştahı kırılan bir seyir izledi.
- IMF yetkilileri Türkiye'ye gerçekleştirdiği ziyaretin ardından bir basın duyurusu yayımladı. Duyuruda politika faizinin yükseltilmesi, vergilerin artırılması ve bazı finansal sektör önlemlerinin serbestleştirilmesi yönündeki son adımların, riskleri azalttığını ve yatırımcı güvenini artırdığını belirterek, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) rezerv pozisyonunun da iyileştirildiği ifade edildi. Türkiye'ye yönelik tahminlerin de yer aldığı duyuruda IMF Türkiye büyümesinin 2023'teki %4,0'dan 2024'te %3,2'ye yavaşlamasını tahmin ediyor. Türkiye cari açık/GSYH beklentisi 2024 için yaklaşık %3,1 seviyesinde oluştu. 2024 yıl sonu itibarıyla enflasyonun %46,0'a gerilemesini bekleyen IMF bu yılın ise %69,1 enflasyonla tamamlanmasını öngörüyor.
- Ağustos ayında cari işlemler açığı daraldı. 2022 Ağustos'ta 2,8 milyar dolar olan toplam cari açık 2023'ün aynı ayında 0,6 milyar dolara geriledi. Altın hariç cari denge 0,5 milyar dolar açıktan 2,4 milyar dolar fazla verir konuma iyileşirken, enerji hariç cari fazla 4,4 milyar dolardan 3,1 milyar dolara indi. Bu sonuçla 2022 Ağustos'ta 6,6 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç çekirdek cari denge 2023 Ağustos'ta 6,1 milyar dolar oldu. Temmuz ayında 59,1 milyar dolar olan 12 aylık toplam cari açık Ağustos'ta 57,0 milyar dolara daralırken, çekirdek cari fazla 37,9 milyar dolardan 37,5 milyar dolara indi. Dış ticaret açığındaki daralma cari dengedeki toparlanmada etkili olurken, Turizmde toparlanma yavaşlayarak da olsa sürerken, taşımacılık tarafındaki daralma devam etti. Bununla birlikte, birincil ve ikincil gelir hesaplarındaki sonuçlar cari dengedeki iyileşmeyi sınırladı. Bu sonuçla Ocak-Ağustos döneminde toplam cari açık 2022'nin aynı dönemine göre 8,1 milyar dolar genişleyerek 43,1 milyar dolara çıktı. Çekirdek cari fazla ise 9,2 milyar dolar azalarak 14,2 milyar dolara indi. Ağustos'ta finansman tarafında sermaye girişlerindeki toparlanma ile rezervlerde artış kaydedilirken, net hata-noksan kalemi pozitif değer aldı.
- Sanayi üretimi Ağustos'ta zayıf bir görünüm çizdi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre toplam sanayi üretimi aylık bazda %0,8, imalat sanayi üretimi %1,3 oranında daraldı. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda toplam sanayi üretimi %3,1, imalat sanayi %1,8 büyüdü. Arındırılmamış veriler ise Ağustos'ta toplam sanayide %2,9, imalat sanayinde %1,7 büyümeye işaret etti. Hem takvim etkisinden arındırılmış hem de arındırılmamış veriler önceki aya göre daha yavaş gerçekleşerek sanayi aktivitesinin üçüncü çeyrekte daha ılımlı bir seyir izlediğini teyit etti. Ağustos'ta enerji dışındaki ana faaliyet kollarında genele yayılan küçülme gözlemlendi. Yüksek teknoloji ürünlerin imalatı Ağustos'ta toparlanırken, diğerlerinde kırılan bir görünüm hakimdi. Ağustos'ta alt faaliyet kollarının dörtte üçünde üretim aylık bazda azalırken, üretimin yayılımında kayda değer bir bozulma yaşandı.
- Ağustos ayında istihdamdaki sınırlı artışla beraber iş gücüne katılımda gerçekleşen düşüş ile işsizlik oranı geriledi. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Temmuz ayında %9,4 olan işsizlik oranı Ağustos'ta %9,2'ye geriledi. İşsiz sayısı aylık bazda 56 bin kişi azalışla 3 milyon 223 bin kişi oldu. İstihdam aylık bazda bin kişi artışla 31 milyon 686 bin kişiye yükseldi. İstihdam oranı %48,4'te sabit kalırken, iş gücüne katılım oranı %53,4'ten %53,3'e geriledi. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı ise yıllık bazda 0,6 yüzde puan gerileyerek %9,2'ye indi. Tamamlayıcı işsizlik göstergelerine göre geniş tanımlı işsizlik rakamlarında ayrışma gözlemlendi. Ağustos'ta hem erkek hem kadın işsizlik oranlarında düşüş görülürken, genç nüfus işsizlik oranlarındaki

düşüş sürdü.

- Hazine Eylül ayı nakit gerçekleştirmelerini yayımladı. Eylül ayında gelirler yıllık bazda %124,6 artarken, giderlerde artış %87,5'te kaldı. Giderler içerisinde ise faiz dışı giderler %92,1 artarken faiz giderlerinde %49,3'lük artış meydana geldi. Bu sonuçlarla 2022 Eylül'de 79,5 milyar TL olan toplam nakit bazlı açık bu yıl Eylül'de 69,1 milyar TL seviyesine geriledi. Aynı dönemde faiz dışı açık 48,4 milyar TL'den 22,5 milyar TL'ye daraldı.
- İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Eylül ayı sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Ağustos'ta 49,1 olan endeks Eylül'de 49,0'a geriledi. Bu sonuçlarla, Türk imalatçıların ihracat pazarlarındaki genel talep koşulları özellikle Avrupa'daki zayıflık nedeniyle üst üste iki ay bozulmuş oldu. İhracat iklimindeki zayıflama büyük ölçüde Avrupa'dan gelen talebin azalmasından kaynaklanırken, ABD'de ekonomik aktivite üçüncü çeyrek sonunda da genişlemeyi sürdürdü. Orta Doğu'da talep ise genel olarak canlılığını korudu.
- Perakende satışlar Ağustos ayında daraldı. Ağustos ayında aylık bazda reel perakende satışlar %4,7 oranında azalırken, yıllık bazda artış hızı %17,2'ye geriledi. Gıdada aylık bazda %0,1 artış gözlenirken, akaryakıtta değişim -%9,0 oldu. Gıda ve otomotiv yakıtı hariç çekirdek perakende satışlarda düşüş ise %5,6 ile toplamdaki sonuçların hafif altında gerçekleşti. Tekstil, giyim ve ayakkabıda ise perakende satışlar %0,6 yükseldi.
- Reel cirolarda Ağustos ayında düşüş gözlemlendi. Toplam ciro endeksi Ağustos'ta aylık bazda %2,3 yükselirken, nominal yıllık bazda artış hızı %77,7'den %69,0'a geriledi. Reel cirolarda ise genele yayılan bir düşüş görüldü. Aylık bazda reel ciro azalışı en hızlı %6,6 ile ticarete olurken, sanayide %6,5, inşaat %5,9 ve hizmetlerde %4,1 düşüş gerçekleşti.
- Ekim'in ilk haftasında TCMB rezervlerinde artış gözlemlendi. 6 Ekim'de biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda 0,9 milyar dolar azalsa da, döviz rezervleri 1,6 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 122,9 milyar dolara çıkarken, net rezervler de 20,6 milyar dolardan 20,7 milyar dolar seviyesine sınırlı artış gösterdi.
- Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 6 Ekim haftasında negatif seyretti. TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 6 Ekim'de biten haftada 237,8 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 36,3 milyon dolar azalttılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 270,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapmış oldular.
- 6 Ekim'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 0,5 milyar dolar artış gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 0,6 milyar dolar gerilerken, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak 1,1 milyar dolar yükseldi. 6 Ekim 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %16,6 azalarak 204,4 milyar dolar oldu.
- Yurtiçinde Türk finansal varlıklara yönelik talep hafta genelinde kırılan bir görüntü verdi. Hisse senetleri gösterge endeksleri TL bazında gerilerken, MSCI Türkiye endeksi 12 Ekim itibarıyla %2,3 oranında düşüş gösterdi. TL dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında haftayı değer kaybıyla kapatacak görüntüsü sergiliyor. Öte yandan, hafta içinde ülke risk primi ve kısa vadeli tahvil faizlerinde düşüş görüldü.

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	Son Veri	Haftalık Değişim	Son 1 Aylık Değişim	Yıl Başından Bu Yana
TL	%	Baz Puan		
2 Yıllık	27,78	-169	-91	1781
5 Yıllık	28,91	29	594	2002
10 Yıllık	27,26	62	488	1743
TLRef	28,86	-119	262	1860
TCMB Ağırlıklı Ortalama	30,00	0	500	2096
USD				
5 Yıllık	8,74	-21	32	6
10 Yıllık	9,17	-21	33	39
5 Yıllık USD CDS (Baz puan)	393	-8	11	-114
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	5,02	-5	4	62
ABD-10 Yıllık	4,61	-18	36	78
Almanya-2 Yıllık	3,12	-1	-5	39
Almanya-10 Yıllık	2,72	-17	7	16

Raporun yayımlandığı gün Türkiye saati ile 15.30 itibarıyla

Yeni hafta

- Küresel tarafta önümüzdeki hafta ABD Eylül ayı perakende satış ve sanayi üretimi verileri ile yeni konut başlangıcı ve ikinci el konut satış rakamları izlenecek. Çin'den Eylül ayı ekonomik aktivite verileri ile üçüncü çeyrek büyüme rakamları gelecek. İngiltere, Euro Bölgesi ve Japonya Eylül ayı enflasyon verileri de küresel enflasyonist baskının görünümüne dair sinyaller verecek.
- Yurtiçinde bu hafta Eylül ayı konut satış istatistikleri ile merkezi yönetim bütçe denge tablosu ile Ağustos ayı konut fiyat endeksi rakamları açıklanacak.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı bu hafta 16 Ekim tarihinde 1 yıl vadeli kupon-suz ve 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil, 17 Ekim tarihinde ise 4 yıl vadeli TLREF'e endeksli ve 10 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihraçları ile 5 yıl vadeli kira sertifikası doğrudan satışı gerçekleştirecek.

Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
16 Eki	Türkiye	Konut Satış İstatistikleri (bin adet)	Eylül		122
16 Eki	Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Eylül		51,3
17 Eki	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Ağustos		7,3%
17 Eki	Almanya	ZEW Yatırımcı Güven Endeksi	Ekim	-10,5	-11,4
17 Eki	ABD	Perakende Satışlar (aylık değişim)	Eylül	0,2%	0,6%
17 Eki	ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Eylül	0,1%	0,4%
18 Eki	Çin	Sanayi Üretimi (yıllık değişim)	Eylül	4,3%	4,5%
18 Eki	Çin	Perakende Satışlar (yıllık değişim)	Eylül	4,5%	4,6%
18 Eki	Çin	GSYH Büyümesi (çeyreklik değişim)	2023-III	1,0%	0,8%
18 Eki	İngiltere	TÜFE (yıllık değişim)	Eylül	6,5%	6,7%
18 Eki	Euro Bölgesi	TÜFE (aylık değişim)	Eylül	0,3%	0,5%
18 Eki	ABD	Yeni Konut Başlangıçları (milyon adet)	Eylül	1,41	1,28
19 Eki	ABD	İkinci El Konut Satışları (milyon adet)	Eylül	3,94	4,04
20 Eki	Japonya	Çekirdek TÜFE (yıllık değişim)	Eylül	2,7%	3,1%

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr